

VÝBĚROVÁ REŠERŠE

Z PEDAGOGICKÉ BIBLIOGRAFICKÉ DATABÁZE

ZE ZAHRANIČNÍCH ČASOPISŮ

NÁRODNÍ PEDAGOGICKÉ
MUZEUM A KNIHOVNA
J. A. KOMENSKÉHO

ČERVEN

Případné dotazy ohledně přístupu k plným textům níže uvedených zdrojů prosím směřujte na studovna@npmk.cz.

1.

Conceptualizing mentoring in higher education : a systematic literature review / [Konceptualizace mentoringu v terciárním vzdělávání : systematický přehled literatury] /
Wendy Nuis, Mien Segers, Simon Beusaert — eng — Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research review — ISSN 1747-938X — Roč. [18], č. 41 (November) (2023), s. 1-22.

Mentoring je v současnosti populární v terciárním vzdělávání, ale jeho efektivita se obtížně měří kvůli různorodým definicím a metodám hodnocení. Tento systematický přehled analyzoval 106 studií a vytvořil komplexní definici mentoringu, charakteristiky úspěšných programů a přehled měřících nástrojů. Studie doporučuje výzkum zaměřit i na jiné než anglicky mluvící země a rozšířit zkoumání o nové přístupy, jakými je například analýza sociálních sítí. Prakticky přezkum nabízí teoretický rámec a kroky pro efektivní implementaci mentoringu, jež mohou pomoci školám při organizaci personalizovaného a kompetenčně orientovaného vzdělávání.

vysoká škola ; mentoring ; student ; kompetence ; vzdělávání ; analýza ; sociální síť ; výzkum ; analýza vědecké literatury ; výsledek výzkumu ; 1999-2020

<http://katalog.npmk.cz/documents/537408>

2.

Does interest fit between student and study program lead to better outcomes? : a meta-analysis of vocational interest congruence as predictor for academic success / [Vede soulad zájmu studenta a studijního programu k lepším výsledkům? : metaanalýza souladu odborného zájmu jako prediktoru akademického úspěchu] / Nicky de Vries, Martijn Meeter, Mariëtte Huizinga — eng — Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research review — ISSN 1747-938X — Roč. 19, č. 44 (August) (2024), s. 1-20.

Předmětem metaanalýzy je vztah mezi shodou zájmů studentů a jejich studijního programu a úspěšností ve vysokoškolském vzdělávání. Výsledky ukázaly, že shoda zájmů je malým, ale významným prediktorem akademického úspěchu, setrvání v programu a spokojenosti se studiem. Tento vztah je ovlivněn způsobem měření shody a individuálními charakteristikami, jakými jsou například předchozí úspěchy, pohlaví nebo socioekonomické faktory. Budoucí výzkum by dle autorů studie měl zahrnout širší mezinárodní perspektivu a důkladněji popsat

vzdělávací systémy. Přestože vliv shody zájmů není velký, nástroje pro její měření mohou být užitečné při výběru studia.

vysoká škola ; úspěch ; student ; zájem ; studijní program ; pohlaví ; socioekonomický status ; analýza vědecké literatury ; výzkum ; výsledek výzkumu ; 2006-2022

<http://katalog.npmk.cz/documents/537653>

3.

"Figuring out my part in all of this" : understanding ambiguity and uncertainty in shaping teacher learning within reform / ["Zjistit svou roli v tom všem" : porozumění nejasnosti a nejistotě při formování profesního rozvoje učitelů v rámci reformy] / Carrie D. Allen — eng
— Obsahuje bibliografické odkazy

In: American journal of education — ISSN 0195-6744 — Ročník 130, číslo 1 (November 2023) (2023/2024), strana 119-149.

Studie zkoumá procesy, které ovlivňují rozhodování učitelů a jejich adaptaci na změny v pedagogických praktikách v rámci vzdělávací reformy. Zaměřuje se na osm učitelů přírodních věd na základní škole, již přijali nové výukové metody spojené s rámcem pro vědecké vzdělávání K-12 a standardy pro vědy nové generace. Výsledky ukazují, že učitelé, kteří měli dostatečné institucionální znalosti, byli lépe schopní se vyrovnat s nejasnostmi a přizpůsobit své výukové metody. Naopak učitelé, kteří tyto znalosti postrádali, se cítili "strnulí" a měli problém s implementací změn.

výzkum ; učitel ; výsledek výzkumu ; výuka ; vyučovací metoda ; reforma ; odborný rozvoj zaměstnanců ; základní škola ; přírodní vědy ; vyučovací předmět ; Spojené státy americké

<http://katalog.npmk.cz/documents/538881>

4.

Krepče sem'ja - sil'nej Rossija : poznavatel'no-rečevoje razvitije doškol'nikov / [Pevnější rodina - silnější Rusko : rozvoj poznávání a řeči u předškolních dětí] / Veronika Vjačeslavovna Baronova — rus
— Obsahuje bibliografické odkazy

In: Doškol'noje vospitanije : ježemesjačnyj naučno-metodičeskij žurnal — ISSN 0012-561X — Roč. 96, č. 9 (2024), s. 31-37.

Autorka článku, učitelka a logopedka, představuje vzdělávací program pro 6-8leté děti na téma rodina. Téma je zvoleno i s ohledem na to, že rok 2024 byl v Rusku vyhlášen Rokem rodiny. Článek obsahuje několik úloh, ve kterých si děti uvědomují vztahy v rodině a pojmenování jednotlivých jejích členů (synovec, neteř, švagr, snacha aj.) a učí se je správně vyslovovat. Pozornost je věnována rodinným tradicím, jež mohou být v každé rodině různé. Součástí článku jsou verše i krátká křížovka na téma rodina.

rodina ; rodinný život ; výslovnost ; tradice ; vzdělávací program ; předškolní dítě ; poezie ; věk 6-8 ; křížovky

<http://katalog.npmk.cz/documents/538213>

5.

Muster beim Schreiben : kindliche Ressourcen stärken und nutzen / [Vzorce při psaní : upevňovat a využívat dětské zdroje] / Christina Bär, Sarah L. Fornol, Christoph Jantzen — ger

In: Grundschule Deutsch — ISSN 1616-7112 — Ročník 2024, číslo 83 (3. Quartal) (2024), strana 4-7.

V článku jsou představeny situace, z nichž je patrné, jakým způsobem děti zpracovávají jazykové zkušenosti ze svého sociálního nebo mediálního prostředí (dětské knihy předčítané rodiči, audioknihy, filmy). Intuitivně zachycují jednotlivé jazykové prvky, které pak používají ve vlastních výpovědích. Této skutečnosti lze využít ve školní výuce, kdy jsou žáci prvních ročníků ZŠ vedeni k tomu, aby odposlouchané jazykové vzorce při vlastním psaní vědomě využívali.

jazyková výuka ; vzor ; dětská kniha ; zvukový dokument ; film ; ústní projev ; písemný projev ; základní škola ; první stupeň ; žák ; předčítání

<http://katalog.npmk.cz/documents/539808>

6.

Muster beim Schreiben von Sachtexten : Verknüpfung, Vergleich und Erklärung / [Vzorce při psaní odborných textů : propojování, srovnávání a vysvětlování] / Angela Andersen, Mechthild Dehn, Lis Schüler — ger

In: Grundschule Deutsch — ISSN 1616-7112 — Ročník 2024, číslo 83 (3. Quartal) (2024), strana 12-15.

Článek je věnován vzorcům v textech vytvářených dětmi na počátku školní docházky. Rozpoznávání vzorců v dětských psaných textech je chápáno jako forma pozorování a posuzování toho, co žáci v počátečním vyučování dokáží vytvořit. Tyto texty mohou být považovány již za základní formy odborných textů, které je třeba v průběhu vyučování na prvním stupni dále rozvíjet. V článku je představen projekt "Zvířata v chladných krajích", ve kterém žáci používají tzv. badatelské kartičky. Seznamují se se slovní zásobou na dané téma i syntaktickou stavbou věty.

jazyková výuka ; vzor ; projekt ; živočich ; badatelsky orientovaná výuka ; práce s textem ; počáteční vyučování ; slovní zásoba ; syntax ; odborný jazyk

<http://katalog.npmk.cz/documents/539965>

7.

Muster in Geschichten : narrative Musterbildung erkennen und begleiten / [Vzorce v příbězích : rozpoznávat a podporovat tvorbu narativních vzorů] / Lis Schüler — ger — Obsahuje bibliografii

In: Grundschule Deutsch — ISSN 1616-7112 — Ročník 2024, číslo 83 (3. Quartal) (2024), strana 8-11.

Poukázáno je na skutečnost, že při tradiční výuce slohu je usilováno o nácvik typické struktury vyprávění a jí odpovídajících jazykových prostředků. Jiným přístupem je využití narativních vzorců, kdy žáci čerpají z vlastních prožitků i z příběhů, které si osvojily z předčítaných knih, shlédnutých filmů či z počítačových her. V článku jsou uvedeny příklady didakticky vhodných narativních vzorců pro počáteční vyučování.

jazyková výuka ; vzor ; vypravování ; film ; dětská kniha ; počítačová hra ; počáteční vyučování ; didaktika ; předčítání

<http://katalog.npmk.cz/documents/539909>

8.

Niekoľko teoretických a praktických poznámok k predmetu umenie a kultúra = A few theoretical and practical notes on the subject of art and culture / Viera Jakubovská — slo — Obsahuje bibliografické odkazy

In: Mládež a spoločnosť : slovenský časopis pre štátnu politiku a výskum mládeže — ISSN 1335-1109 — Roč. 30, č. 3 (2024), s. 12-28.

Autorka se zaměřuje na předmět umění a kultura v kontextu státního vzdělávacího programu ve Slovenské republice. Cílem tohoto předmětu, vyučovaného ve vyšším středním školství, má být například rozvíjení povědomí o jiných kulturách, zodpovědného postoje k národním hodnotám, schopnosti rozlišit různé součásti umění a kultury a využívat základní kulturní nástroje. Autorka text doplňuje ukázkami úloh, v nichž mají žáci pracovat s různými druhy umění.

umění ; kultura ; střední škola ; střední školství ; systém výchovy a vzdělávání ; vyučovací předmět ; organizace ; obsah výuky ; postoj žáka ; program ; národní identita ; hodnota ; výtvarná výchova ; Slovensko

<http://katalog.npmk.cz/documents/536703>

9.

Oh, wie schön ist Schreiben! : ein Lese-Schreib-Projekt zu einem Kinderliteraturklassiker / [Ach, jak je psaní krásné! : projekt čtení a psaní podle klasické dětské literatury] / Christina Bär, Stephanie Sprenger — ger — Obsahuje bibliografii

In: Grundschule Deutsch — ISSN 1616-7112 — Ročník 2024, číslo 83 (3. Quartal) (2024), strana 18-20.

Představen je projekt čtení a psaní pro 1.-2. ročník základní školy. Založen je na Janoschově knize "Jak krásná je Panama" . Žáci se nejprve seznámí s ilustracemi knihy při předčítání, kdy je doporučeno zastavit se na určitých místech v knize a vytvořit prostor pro rozhovor. Následně čtou žáci sami a pak píší vlastní texty inspirované příběhem. Cílem projektu je rozvoj písemných i výtvarných podnětů a čtenářských dovedností.

čtenářství ; čtení ; písemný projev ; ilustrace ; dětská kniha ; obrázková kniha ; počáteční čtení ; počáteční psaní ; práce s textem ; projekt ; základní škola ; Janosch, 1931- ; předčítání ; ročník 1 ; ročník 2

<http://katalog.npmk.cz/documents/540202>

10.

The persistence of and challenges to whiteness in parent engagement / [Přetrvávání a výzvy spojené s bílou identitou v participaci rodičů] / Tiffanie Lewis-Durham, Arianna Di Puerto, Silvia Bettez — eng — Obsahuje bibliografické odkazy

In: American journal of education — ISSN 0195-6744 — Ročník 130, číslo 1 (November 2023) (2023/2024), strana 151-176.

Studie zkoumá výzvy spojené s pokračujícím vlivem "bělosti" a "bílé nadřazenosti" v rámci zapojování rodičů do školních komunit. Autoři analyzují případovou studii školy, jež se snažila tyto struktury narušit, ale narazila na odpor, zejména mezi bílými rodiči, již se stále drželi privilegovaných postojů. I když školní lídři prohlašovali, že se chtějí distancovat od těchto nerovností, jejich mlčení a neochota čelit těmto problémům, včetně neochoty konfrontovat "bílé" rodiče, ukázaly, že se problém nezměnil. Studie ukazuje, že vedení školy musí aktivně a rozhodně narušovat tyto struktury, aby dosáhlo skutečné změny. Výsledky naznačují, že i školy zaměřené na sociální spravedlnost mohou neúmyslně podporovat "bílou nadřazenost", pokud se nezaměří na konkrétní změny ve strategiích zapojování rodičů. Důraz je kladen na to, že je nezbytné se soustředit na vytváření inkluzivního a antirasistického prostředí, jež zahrnuje všechny rodiče, nejen privilegované skupiny.

výzkum ; rodiče ; výsledek výzkumu ; diskriminace ; sociální inkluze ; spravedlnost ; rovnost možností ; základní škola ; Spojené státy americké ; 2019-2021

<http://katalog.npmk.cz/documents/538882>

11.

The power of the inner voice : examining self-talk's relationship with academic outcomes / [Síla vnitřního hlasu : výzkum vztahu mezi vnitřním dialogem a akademickými výsledky] / Benjamin B. Uhrich, Sandra L. Rogelberg, Steven G. Rogelberg, John E. Kello, Eleanor B. Williams, Shahar S. Gur, Leann E. Caudill, Miles Moffit — eng — Obsahuje bibliografické odkazy

In: American journal of education — ISSN 0195-6744 — Ročník 130, číslo 1 (November 2023) (2023/2024), strana 31-60.

Studie zkoumá vliv vnitřního dialogu (self-talk) na akademické výsledky studentů. Výzkum ukázal, že konstruktivní self-talk pozitivně ovlivňuje spokojenost, sebedůvěru a akademický výkon, zatímco dysfunkční self-talk má negativní vliv na spokojenost a sebedůvěru, ale nevýznamný vliv na výkon. Konstruktivní self-talk vysvětlil variabilitu v sebedůvěře a výkonu nad rámec dalších psychologických faktorů, jimiž jsou dovednosti seberegulace a neuroticismus. Studie ukazuje, že self-talk je důležitý faktor, jenž může být využit v edukativních intervencích, například při podporování "růstového myšlení" a zlepšení výkonu studentů.

výzkum ; vysoká škola ; výsledek výzkumu ; student ; prospěch ; psychologie ; sebedůvěra ; spokojenost ; působení ; myšlení ; Spojené státy americké ; samomluva ; autoregulace ; neuroticismus

<http://katalog.npmk.cz/documents/538848>

12.

Referrals, collaborative actions, and norm-setting practices : how college access programs partner with high schools / [Doporučení, spolupráce a nastavení norem : jak podpůrné programy pro přístup k vysokoškolskému vzdělání spolupracují se středními školami] / Anthony Lising Antonio, Diana Mercado-Garcia, Jesse Foster-Hedrick — eng — Obsahuje bibliografické odkazy

In: American journal of education — ISSN 0195-6744 — Ročník 130, číslo 1 (November 2023) (2023/2024), strana 1-29.

Autoři této studie zkoumají, jakým způsobem střední školy spolupracují s národním programem pro "vstup" do vysoké školy na rozšíření poradenství pro žáky. V rámci případových studií dvou škol analyzovali interakce mezi školními zaměstnanci a partnery těchto programů. Zjistili, že spolupráce v oblasti doporučení, společných akcí a nastavení norem umožňuje školám rozšířit přístup k poradenství o vysokých školách. Důležitou roli v tomto procesu plní školní vedení, jež podporuje tyto postupy. Studie ukazuje, že úspěšné partnerství mezi školami a programy může zlepšit přístup žáků k poradenství, ale vyžaduje správné sladění cílů a hodnot mezi partnery a podporující vedení.

výzkum ; střední škola ; výsledek výzkumu ; vysoká škola ; program ; poradenství ; žák ; prospěch ; ředitel školy ; pedagogický sbor ; poradce ; spolupráce ; Spojené státy americké ; 2013-2016

<http://katalog.npmk.cz/documents/538845>

13.

Der "rote Faden" in Texten : Strukturen und Muster erfahren, erkennen und für das Schreiben nutzen / ["Červená nit" v textech : objevování, rozpoznávání a využívání struktur a vzorců při psaní] / Beate Leßmann — ger — Obsahuje bibliografii

In: Grundschole Deutsch — ISSN 1616-7112 — Ročník 2024, číslo 83 (3. Quartal) (2024), strana 35-37.

Autorka představuje příklady, které vedou žáky prvních ročníků ke správnému vnímání a využívání struktury a vzorců v literárních textech. Učitelka za pomoci reálné červené niti učí děti poznávat dějovou posloupnost předčítaného textu. Následně jsou společně objevovány literární vzorce, na základě kterých se učí žáci vytvořit vlastní text tak, aby byl koherentní a smysluplný.

vnímání ; písemný projev ; počáteční psaní ; práce s textem ; vzor ; první stupeň ; základní škola ; předčítání ; struktura

<http://katalog.npmk.cz/documents/540203>

14.

Shifting the gaze : examining contextual factors influencing teacher morale in suburban schools / [Změna pohledu : výzkum kontextuálních faktorů ovlivňujících morálku učitelů v příměstských školách] / Andrene J. Castro, Elizabeth Edmondson, Doris Santoro — eng — Obsahuje bibliografické odkazy

In: American journal of education — ISSN 0195-6744 — Ročník 130, číslo 1 (November 2023) (2023/2024), strana 61-87.

Předmětem příspěvku je zkoumání faktorů ovlivňujících morálku učitelů v příměstských školách, zejména v kontextu demografických změn. Studie ukazuje, že morálka učitelů není přímo spojena se změnami v počtu žáků nebo demografii, ale spíše s výzvami ve školním prostředí, jakými jsou například potřeby žáků, organizační efektivita a kolegiálnost. Dále se ukazuje, že školní vedení, profesní hodnoty a plat mají významný vliv na morálku učitelů. Autoři zdůrazňují, že zlepšení pracovních podmínek učitelů vyžaduje systematickou školskou politiku a přístupy, jež reflektují jejich skutečné potřeby, včetně zajištění dostatečných profesních podpor a školení.

výzkum ; učitel ; výsledek výzkumu ; morálka ; plat ; vzdělávání ; základní škola ; systém výchovy a vzdělávání ; počet žáků na učitele ; klima školy ; ředitel školy ; školská politika ; pedagogické povolání ; podpora ; Virginie

<http://katalog.npmk.cz/documents/538849>

15.

Some trends in math education in the United States / [Některé trendy v matematickém vzdělávání ve Spojených státech] / Eric Gottlieb — eng

In: Comenius : journal of Euro-American civilization — ISSN 2333-4142 — Roč. 9, č. 2 (2022), s. 165-177.

Článek upozorňuje na několik souběžných trendů ve vývoji v USA, které mají vliv na vzdělávání. Etnická struktura americké společnosti se proměňuje, což ovlivňuje školství. Autor ukazuje, že titul Ph.D. v matematice získávají členové různých etnických skupin disproporčně. Objevují se názory, že pro otevření příležitostí ve vysokoškolském studiu matematiky je třeba eliminovat požadavky na znalost infinitezimálního počtu, který není na středních školách vyučován rovným způsobem mezi etniky. Školy ovlivňuje řada sociálně-politických otázek, u kterých se školní prostředí stává centrem konfliktu názorů. Proměna společnosti způsobuje nedostatek učitelů a některé státy zavádějí programy umožňující nekvalifikovaným armádním veteránům vyučovat.

matematika ; školství ; etnická skupina ; rovnost možností ; gender ; pedagogické povolání ; nedostatek pracovních sil ; politika ; Spojené státy americké ; infinitezimální počet ; vojáci

<http://katalog.npmk.cz/documents/538428>